

BÖLÜM 116

Atriyal Fibrilasyonlu Kapak Hastalarında Antikoagülan Tedavi

Kazım Serhan ÖZCAN¹

GİRİŞ VE SINIFLAMALAR

Atriyal fibrilasyon klinik pratikte en sık rastlanan süregelen ritim bozukluğudur. Yaşla birlikte insidansı artmakla birlikte son 20 yıl içinde artmış olanakların etkisi ile tanı alan hasta sayısı artmıştır. Son yıllarda sağlık sistemlerine getirdiği yük daha iyi anlaşılmış olup klinik araştırmalar atriyal fibrilasyon üzerine yoğunlaşmıştır. Yeni gelişen antikoagülan, antiaritmik ilaçlar ve ablasyon, cihaz tedavileri ile hastalar daha etkili koruma ve tedavi alma şansına sahip olmuşlardır^{1,2}.

Atriyal fibrilasyon hastalarının yaklaşık üçte birinde eşlik eden herhangi bir düzeyde kapak hastalığı mevcuttur ve kapak hastalığı varlığı bağımsız olarak atriyal fibrilasyon gelişimi ile ilişkilidir¹⁻³. Bu hasta grubunun randomize kontrollü çalışmalarda daha az temsil edilmiş olması tedavi ile ilgili birtakım belirsizliklere yol açmıştır^{1,2}. Kapak hastalığı ile ilişkili atriyal fibrilasyon diğerlerine kıyasla muhtemelen eşlik eden komorbiditeler ve ileri yaş ile ilişkili artmış tromboemboli ve inme riski ile bağlantılıdır¹⁻⁵.

Ayrıca literatürde ve hekimler arasında valvüler ve non-valvüler atriyal fibrilasyon tanımında

zaman zaman farklılıklar olabilmektedir. Kimi hekimler herhangi bir kapak hastalığını valvüler atriyal fibrilasyon olarak tanımlar iken çoğu hekim grubu varfarin ile tedavi ihtiyacına istinaden yalnızca romatizmal mitral darlığı ve mekanik kapak protezi ilişkili atriyal fibrilasyonu valvüler atriyal fibrilasyon olarak tanımlamaktadır^{1-2,6}. Buradan hareketle Avrupa Kardiyoloji Derneği 2016 kılavuzu valvüler atriyal fibrilasyon yerine 'hemodinamik olarak anlamlı mitral darlığı ya da prostetik mekanik kalp kapakları' kullanımını başlatmıştır^{1,2}. Yine güncel olarak aynı hasta grubu için diğer bir kullanım ise MARM-AF (Mechanical and Rheumatic Mitral AF) şeklinde kodlanan ve yeni kuşak antikoagülan ilaçların kullanamayan grup hastaları belirtmede kullanan bir sınıflamadır¹⁻⁶. Avrupa Kardiyoloji Derneği Aritmi Çalışma Grubu (EHRA) tarafından yakın zamanda yayımlanan bir konsensüs raporunda bu hastalar EHRA (Evaluated Heartvalves, Rheumatic or Artificial) sınıflamasına tabi tutulmuştur. EHRA tip 1 grubunda MARM-AF ile benzer olarak vitamin K antagonisti tedavi gerektiren mitral darlığı (orta-ciddi, romatizmal orjinli) ve mekanik protez kapaklar yer almıştır. EHRA tip 2 grubunda CHA2DS2VASc

¹ Doç. Dr. Kazım Serhan ÖZCAN, S.B. S.B.Ü. Dr. Siyami Ersek Göğüs Kalp ve Damar Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kardiyoloji Bölümü serhandr@gmail.com

KAYNAKLAR

- Hindricks G, Potpara T, Dagres N, et al.; ESC Scientific Document Group. 2020 ESC Guidelines for the diagnosis and management of atrial fibrillation developed in collaboration with the European Association for Cardio-Thoracic Surgery (EACTS): The Task Force for the diagnosis and management of atrial fibrillation of the European Society of Cardiology (ESC) Developed with the special contribution of the European Heart Rhythm Association (EHRA) of the ESC. *Eur Heart J*. 2021 Feb 1;42(5):373-498. doi: 10.1093/eurheartj/ehaa612. Erratum in: *Eur Heart J*. 2021 Feb 1;42(5):507. Erratum in: *Eur Heart J*. 2021 Feb 1;42(5):546-547. Erratum in: *Eur Heart J*. 2021 Feb 1;42(5):541-543. PMID: 32860505.
- Lip GYH, Collet JP, Caterina R, et al; ESC Scientific Document Group. Antithrombotic therapy in atrial fibrillation associated with valvular heart disease: a joint consensus document from the European Heart Rhythm Association (EHRA) and European Society of Cardiology Working Group on Thrombosis, endorsed by the ESC Working Group on Valvular Heart Disease, Cardiac Arrhythmia Society of Southern Africa (CASSA), Heart Rhythm Society (HRS), Asia Pacific Heart Rhythm Society (APHRS), South African Heart (SA Heart) Association and Sociedad Latinoamericana de Estimulación Cardíaca y Electrofisiología (SOLEACE). *Europace*. 2017 Nov 1;19(11):1757-1758.
- Darby AE, Dimarco JP. Management of atrial fibrillation in patients with structural heart disease. *Circulation* 2012;125:945-957.
- Philippart R, Brunet-Bernard A, Clementy N, et al. Prognostic value of CHA2DS2-VASc score in patients with 'non-valvular atrial fibrillation' and valvular heart disease: the Loire Valley Atrial Fibrillation Project. *Eur Heart J* 2015;36:1822-30.
- Lip GYH, Jensen M, Melgaard L, et al. Stroke and bleeding risk scores in patients with atrial fibrillation and valvular heart disease: evaluating 'valvular heart disease' in a nationwide cohort study. *Europace* 2019;21:33-40.
- Kirchhof P, Benussi S, Kotecha D, et al. 2016 ESC Guidelines for the management of atrial fibrillation developed in collaboration with EACTS: the Task Force for the management of atrial fibrillation of the European Society of Cardiology (ESC) Developed with the special contribution of the European Heart Rhythm Association (EHRA) of the ESC Endorsed by the European Stroke Organisation (ESO). *Europace* 2016;18:1609-78.
- De Caterina R, Husted S, Wallentin L, Andreotti F, Arnesen H, Bachmann F et al. New oral anticoagulants in atrial fibrillation and acute coronary syndromes: ESC Working Group on Thrombosis-Task Force on Anticoagulants in Heart Disease position paper. *J Am Coll Cardiol* 2012;59:1413-25.
- Watson T, Shantsila E, Lip GY. Mechanisms of thrombogenesis in atrial fibrillation: Virchow's triad revisited. *Lancet* 2009;373:155-66.
- Goette A, Kalman JM, Aguinaga L, Akar J, Cabrera JA, Chen SA et al. EHRA/ HRS/APHRS/SOLAECE expert consensus on atrial cardiomyopathies: definition, characterization, and clinical implication. *Europace* 2016;18:1455-90.
- Dewanjee MK, Gross DR, Zhai P, Lanzo S, Shim H, Park K et al. Thrombogenicity of polyethylene oxide-bonded Dacron sewing ring in a mechanical heart valve. *J Heart Valve Dis* 1999;8:324-30.
- Alfieri O, Andreotti F, Antunes MJ, et al. Guidelines on the management of valvular heart disease (version 2012). *Eur Heart J* 2012;33:2451-96.
- Carnicelli AP, De Caterina R, Halperin JL, et al; ENGAGE AF-TIMI 48 Investigators. Edoxaban for the Prevention of Thromboembolism in Patients With Atrial Fibrillation and Bioprosthetic Valves. *Circulation*. 2017 Mar 28;135(13):1273-1275.
- Heras M, Chesebro JH, Fuster V, et al. High risk of thromboemboli early after bioprosthetic cardiac valve replacement. *J Am Coll Cardiol* 1995;25:1111-9.
- Me'rie C, Køber L, Skov Olsen P, et al. Association of warfarin therapy duration after bioprosthetic aortic valve replacement with risk of mortality, thromboembolic complications, and bleeding. *JAMA* 2012;308:2118-25.
- Philippart R, Brunet-Bernard A, Clementy N, et al. Oral anticoagulation, stroke and thromboembolism in patients with atrial fibrillation and valve bioprosthesis. The Loire Valley Atrial Fibrillation Project. *Thromb Haemost* 2016;115:1056-63.
- Iung B, Baron G, Butchart EG, et al. A prospective survey of patients with valvular heart disease in Europe: the Euro Heart Survey on valvular heart disease. *Eur Heart J* 2003;24:1231-43.
- Butchart EG, Gohlke-Bearwolf C, et al.; Working Groups on Valvular Heart Disease Thrombosis, Cardiac Rehabilitation and Exercise Physiology, European Society of Cardiology. Recommendations for the management of patients after heart valve surgery. *Eur Heart J* 2005;26:2463-71.
- Eikelboom JW, Connolly SJ, Brueckmann M, et al.; I. Dabigatran versus warfarin in patients with mechanical heart valves. *N Engl J Med* 2013;369:1206-14.
- Kim JY, Kim SH, Myong JP, et al. Outcomes of Direct Oral Anticoagulants in Patients With Mitral Stenosis. *J Am Coll Cardiol*. 2019;19;73(10):1123-31.
- Collet JP, Berti S, Cequier A, Van Belle E, Lefevre T, Leprince P, Neumann FJ, Vicaute E, Montalescot G. Oral anti-Xa anticoagulation after trans-aortic valve implantation for aortic stenosis: The randomized ATLANTIS trial. *Am Heart J*. 2018 Jun;200:44-50. doi: 10.1016/j.ahj.2018.03.008. Epub 2018 Mar 10. PMID: 29898848
- Ueyama H, Kuno T, Ando T, et al. Meta-analysis Comparing Direct Oral Anticoagulants Versus Vitamin K Antagonists After Transcatheter Aortic Valve Implantation. *Am J Cardiol*. 2020;1;125(7):1102-1107.
- Malik AH, Yandrapalli S, Aronow WS, et al. Oral anticoagulants in atrial fibrillation with valvular heart disease and bioprosthetic heart valves. *Heart*. 2019;105(18):1432-1436.